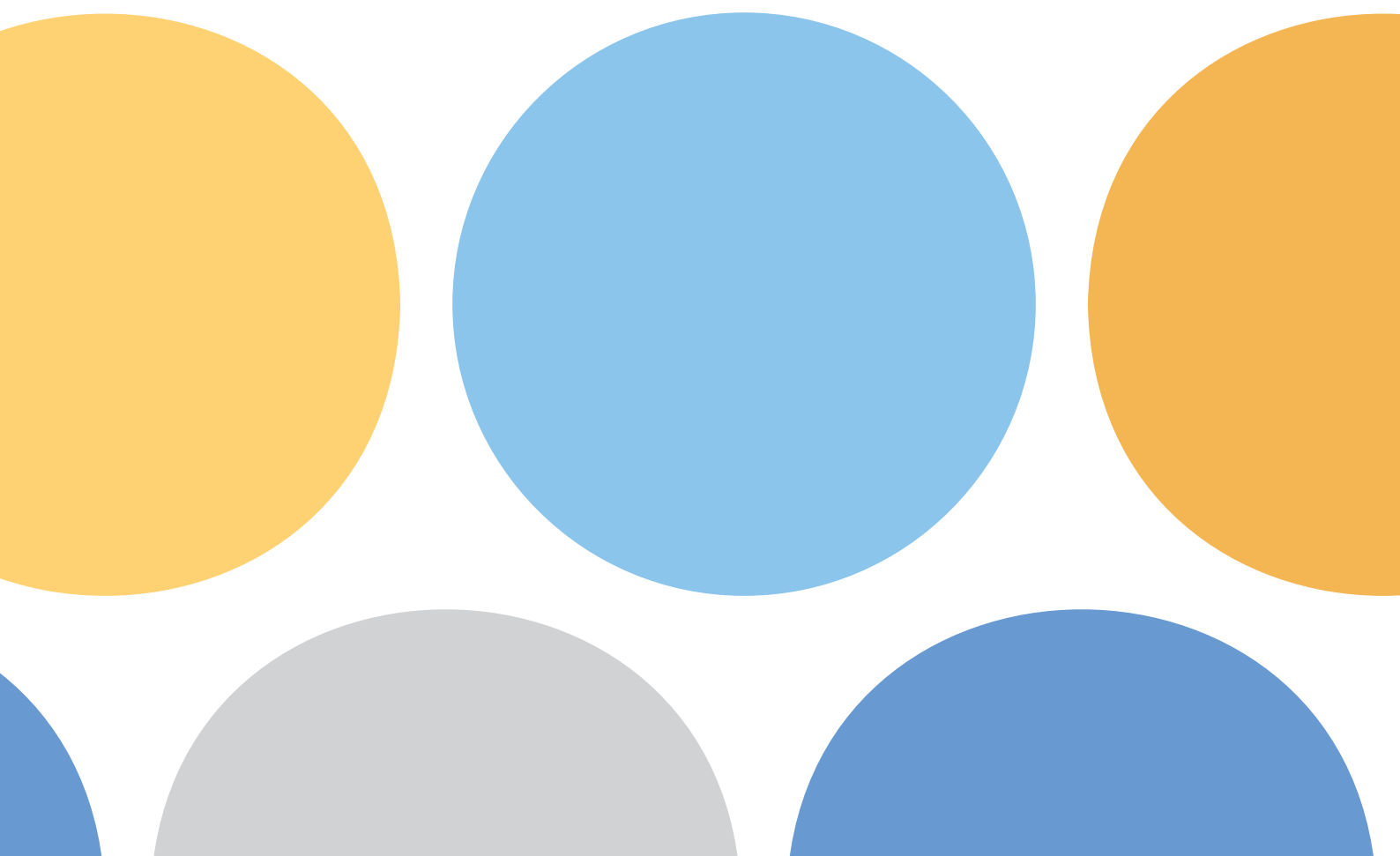

ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

ДАЙДЖЕСТ ENIC UKRAINE

червень 2024

ВІКТОРІЯ СЕРПІЄНКО,
директор ENIC Ukraine

Шановні друзі!

У червні 2024 року виповнилося 15 років, як наш Центр уперше відчинив двері для своїх клієнтів. Це для нашої команди визначна подія, яка, на жаль, відбулася без святкових заходів.

Уже третій рік поспіль ми працюємо в умовах війни – без вихідних на свята й урочистостей, іноді – з перервами на повітряні тривоги чи відсутність електрики та зв'язку. Таким є наше п'ятнадцятиріччя. Але ми продовжуємо робити свою справу задля нашої спільної мети, нашого єдиного омріяного свята – Перемоги, і ми всією командою разом з усією країною йдемо до неї.

Ми продовжуємо нашу кропітку роботу для розвитку академічної мобільності й отримуємо натхнення завдяки постійній підтримці міжнародної спільноти. Ми вдячні Раді Європи за підтримку нашої пропозиції щодо проєкту UaReConnect "Reconnecting Ukrainian Educational Area". Це вже другий грант, який отримує наш Центр від Ради Європи, – відповідно до грантової програми "Learners First – Support for the ENIC Centres".

Робота над проєктом UaReConnect триває – він присвячений розвитку співробітництва між учасниками всеукраїнської національної мережі

з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet (Ukrainian Recognition Network). За сприяння Ради Європи ми провели внутрішні тренінги для спеціалістів ENIC Ukraine та II Конференцію визнавачів національної мережі UaReNet, поширили рекомендації Ради Європи щодо протидії шахрайству в сфері освіти, розробили методику моніторингу рішень ЗВО про визнання іноземних документів і створили відповідний розділ на нашому сайті, розвиваємо присутність нашого Центру в соціальних мережах LinkedIn та YouTube.

Цей дайджест – також частинка проєкту UaReConnect, і ця злагоджена, всебічна робота триває. Продовжується оновлення нашого сайту, розробка матеріалів, присвячених документам, що походять із тимчасово окупованих територій України, оновлення зразків українських освітніх документів, інформації про системи освіти країн світу.

Ми продовжуємо працювати заради нашої спільної Перемоги й віримо у мирне європейське майбутнє нашої країни!

ЗМІСТ

- 3 Команді Центру – 15 років!
 - 7 Міжнародні події та проекти
 - 10 Проєкт UaReConnect
 - 11 Внутрішній тренінг визнавачів
 - 12 Внутрішній тренінг для фахівців з верифікації ENIC Ukraine
 - 13 Розвиток мережі UaReNet
 - 14 II Конференція UaReNet
 - 17 Моніторинг рішень ЗВО про визнання та його результати за 2023 рік
 - 19 Вступна кампанія в Україні
 - 21 Тенденції у сфері визнання. Підсумки онлайн-навчання
 - 23 Створення Національного координаційного центру ЄРК
 - 24 ENIC Ukraine у соцмережах
 - 25 Визнання кваліфікацій за кордоном. Практика Німеччини та Молдови
-

КОМАНДІ ЦЕНТРУ – 15 РОКІВ!

9 червня ENIC Ukraine відзначав 15-ту річницю з дня зустрічі зі своїм першим Клієнтом! З того часу наша Команда допомогла сотням тисяч відвідувачів, опрацювала мільйони освітніх документів, надала роз'яснення і відповіла на тисячі запитів, розробила та внесла пропозиції до сотні нормативно-правових документів, брала участь у десятках міжнародних проєктів і подій у сфері освіти.

Секрет незламності й успіху нашої Команди – у спільних цінностях, справжній завзятості та любові до справи, яку ми робимо. Ми об'єднані прагненням перемогти ворога та жити у вільній європейській країні!

Своїми спогадами та враженнями від роботи у ENIC Ukraine з читачами дайджесту поділилися досвідчені фахівці, які пліч-о-пліч, крок за кроком розвивали й удосконалювали ENIC Ukraine.

Вагіна Тетяна,
старший радник,
працює у ENIC Ukraine 13 років

З першого робочого дня у Центрі я почала вивчати нормативні документи, на основі яких проводилася процедура визнання. Теорія здавалася легкою, але на практиці все було складніше, адже до кожного іноземного документа, який визнається, необхідний індивідуальний підхід.

Із того часу Команда Центру доклала багато зусиль задля розвитку й удосконалення процедури визнання, зокрема, запроваджено нові стандарти

процедури, оновлено законодавство відповідно до європейських практик і сучасних тенденцій у цій сфері. Наша Команда продовжує постійно навчатися та розвиватися, брати участь у міжнародних проєктах.

Я думаю, що в наш час кожен відчув, що найголовніше у роботі – це взаємопідтримка та злагоджена робота Команди!

Веселова Ганна,
радник,
працює у ENIC Ukraine 14 років

Мій шлях у сфері верифікації документів про освіту було розпочато ще 2008 року в МОН України. Пам'ятаю, я з колежанкою мали допомагати проставляти й заповнювати "від руки" штамп "Apostille" (так-так... всю інформацію необхідно було вписати кульковою ручкою) та прошивати документи.

Моє перше знайомство з Командою ENIC Ukraine відбулось у 2009 році, а 2010-го я стала її частиною!

Відтоді швидко промайнули роки з безліччю різноманітних завдань і викликів, які вдавалося вирішувати завдяки неймовірній Команді! Я дуже ціную своїх колег за щирість, чесність, добросовісність і готовність допомагати один одному.

Упевнена, що не існує безвихідних ситуацій, адже поряд Команда, яка завжди підтримає у будь-якій ситуації.

КОМАНДІ ЦЕНТРУ – 15 РОКІВ!

Гавриленко Юлія,
радник,
працює у ENIC Ukraine 13 років

Для мене Центр, передусім, – це неймовірні люди, об'єднані спільною метою. Люди, які діляться досвідом та одночасно є і вчителями, і наставниками, і критиками. Готовність до постійного вдосконалення, висока якість роботи, чесність, відкритість, справедливість – усі ці слова про Команду ENIC Ukraine.

30 травня виповнилося 13 років моєї роботи у ENIC Ukraine. Згадала свій перший робочий день... Він пройшов для мене без перерви на обід, адже я прагнула все запам'ятати! Сьогодні завдяки підтримці та допомозі колег я щаслива бути частиною Команди ENIC Ukraine!

На жаль, повномасштабна війна назавжди змінила кожного з нас, відібрала в колективу неперевершених фахівців, які звільнилися через вимушену еміграцію та переїзд. Однак, життя та наша спільна боротьба триває...

Гафаров Дмитро,
фахівець з інформаційних
технологій,
працює у ENIC Ukraine 9 років

Коли мене просять розповісти про місце моєї роботи, я без вагань заявляю, що ENIC Ukraine – це сучасний і високоефективний інтерфейс для гармонізації української системи освіти з іншими країнами.

Я високо ціную Команду ENIC Ukraine насамперед за прагнення кожного фахівця робити свою справу якісно. І, звісно,

захоплююся загальнолюдськими цінностями кожного члена Команди, зокрема життєрадісністю, безконфліктністю, вмінням йти на компроміс. Під час війни я значно більше почав цінувати підтримку колег. Сьогодні впевнено можемо сказати, що ENIC Ukraine – це родина!

Євдокименко Тетяна,
старший радник,
працює у ENIC Ukraine 14 років

Завжди мріяла бути частиною Команди з високими стандартами корпоративної культури, сучасним підходом до організації роботи, можливостями для професійного розвитку і кар'єрного росту. Тому сьогодні я – частина Команди ENIC Ukraine!

Серед колег я знайшла справжніх друзів і однокумців. Пишаюся нашими спільними здобутками. Впевнена, що попереду у нас безліч нових можливостей для спільного розвитку!

Захоплююся тим, що під час війни кожен член Команди працює із ще більшим ентузіазмом, адже розвиток системи освіти України і формування її позитивного іміджу на міжнародній арені – критично важливий напрям для європейського майбутнього нашої країни.

Куцук Наталія,
радник,
працює у ENIC Ukraine 13 років

Мій перший робочий день у Центрі був у березні. Пам'ятаю, я вийшла з офісу, а надворі стемніло, оскільки ми затрималися

КОМАНДІ ЦЕНТРУ – 15 РОКІВ!

на роботі, щоб встигнути все зробити. Засумнівалася, чи зможу осилити такі великі обсяги роботи. Але відчула, що спробувати варто. І досі не пошкодувала про своє рішення!

Схожі відчуття були у березні 2022 року, коли через кілька тижнів після повномасштабного вторгнення наша Команда вже працювала в офісі.

Впевнено можу сказати, що за роки спільної роботи ми стали справжніми професіоналами! Ми опрацьовуємо терабайти інформації та стоси документів.

До нашої Команди продовжують доєднуватися молоді та перспективні працівники. Бажаю кожному з них розкрити свій потенціал і професійно розвиватися у Команді ENIC Ukraine!

Литвин Вікторія,
радник,
працює у ENIC Ukraine 13 років

Для мене ENIC Ukraine – це велика родина, яка підтримує одне одного не тільки в роботі, а й у різних життєвих ситуаціях.

Під час пандемії COVID-19 ми змогли адаптуватися під нові реалії. Вважали, що нічого гіршого вже не трапиться, але у лютому 2022 року ми дізналися про те, що таке війна... Колективний дух і спільна мета допомогли нам об'єднатися та зберегти віру в майбутню перемогу України! Я щаслива, що наш Центр у воєнних умовах зміг продовжити свою діяльність!

Макаревич Євгенія,
фахівець II категорії,
працює у ENIC Ukraine 15 років

У ENIC Ukraine працюю вже 15 років. Команда Центру за ці роки стала важливою частиною мого життя. Після першого знайомства з Командою Центру в мене було відчуття, що я потрапила до Європи, оскільки підхід до спілкування, цінностей, організації робочого процесу дуже резонували з моїм попереднім досвідом. Найбільше своїх колег я ціную за інтелігентність і пунктуальність, повагу до особистого простору кожного.

Я ціную те, що під час повномасштабного вторгнення у мене збереглася робота. Сьогодні "Команда ENIC Ukraine" – це українці, які з вірою у Перемогу та, незважаючи на перешкоди, живуть і працюють в Україні, роблять свою щоденну важливу й корисну справу.

Павловська Лілія,
старший фахівець,
працює у ENIC Ukraine 13 років

Я ціную людей, з якими працюю пліч-о-пліч у Команді. Разом ми впевнено вирішуємо нові завдання, досягаємо поставлених цілей та проходимо всі випробування. Справжнім скарбом Команди є люди, які працюють з великим ентузіазмом й оптимізмом. Я захоплююся ними! Дякую цим чудовим колегам!

Під час повномасштабного вторгнення ворога ми продовжуємо триматися разом, підтримуємо одне одного та ставимося з розумінням. Кожен із нас сьогодні продовжує працювати у ENIC Ukraine

КОМАНДІ ЦЕНТРУ – 15 РОКІВ!

не тільки заради себе, а й для всієї нашої Команди. Все це робить нас разом неймовірно сильними!

Солошенко Віта,
начальник відділу верифікації,
працює у ENIC Ukraine 15 років

Мій перший робочий день у Центрі був 15 років тому. Я його добре пам'ятаю. За відчуттями він промайнув за п'ять хвилин, але закарбувався в пам'яті назавжди. Тоді мене "зустріли" малесенький кабінет і купа різних документів. Було дуже цікаво, але нічого... не зрозуміло. В цей же день я познайомилися зі штампом "Apostille", інформацію в який необхідно було вписувати вручну. Це зараз процеси автоматизовані, апостиль генерується електронною системою, а Команда працює у просторому офісі.

Що для мене ENIC Ukraine? Це важлива стабільна підтримка у максимально нестабільні часи. Це люди, які заради допомоги іншим під час багатогодинних блекаутів і після нічних ракетних обстрілів готові приходити до офісу й у вихідні або о сьомій ранку, а повертатися додому останнім транспортом. Здається, Команда ENIC Ukraine абсолютно безстрашна!

Харботлі Ольга,
старший фахівець,
працює у ENIC Ukraine 13 років

Із першого робочого дня у ENIC Ukraine я пірнула у вир незнайомого, але такого цікавого світу визнання. З того часу я вирішила, що маю стати обізнаним фахівцем у цій сфері!

Разом з Командою я ніколи не стою на місці й постійно розвиваюся! Ми обмінюємося досвідом і практиками, спілкуємося та дискутуємо. Ми згуртовані, чесні, порядні й відверті. Я високо ціную нашу спільну роботу!

Команда ENIC Ukraine для мене завжди є джерелом натхнення та можливостей. Я пишаюся нашими спільними досягненнями! Разом ми продовжуємо розвивати систему якісного, прозорого та доброчесного визнання іноземних освітніх кваліфікацій, допомагати людям і долати перешкоди. Робота у Команді – цікава частина мого життя!

Якименко Ірина,
радник,
працює у ENIC Ukraine 13 років

Мені пощастило бути частиною чудової команди справжніх професіоналів. Уже понад 13 років я працюю у ENIC Ukraine!

Мій професійний шлях у Команді розпочався з посади фахівця з верифікації освітніх документів. З перших днів роботи я відчула підтримку співробітників, адже кожен прагнув мені допомогти, тому я з легкістю оволоділа новими знаннями та навичками!

Сьогодні ENIC Ukraine – місце, де можна комфортно працювати і професійно зростати! Це завжди цікаві проекти та спільний розвиток, злагоджена й ефективна робота!

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ ТА ПРОЄКТИ

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

ENIC Ukraine продовжує долучатися до міжнародної співпраці та брати участь у різноманітних подіях і проєктах, присвячених визнанню іноземних кваліфікацій, діджиталізації у сфері освіти, сприянню академічної мобільності тощо.

Проєкт I-AR

Наприкінці минулого року завершився проєкт I-AR, що співфінансувався Європейською Комісією, а координатором виступила Національна організація з інтернаціоналізації освіти Нідерландів (NUFFIC). До основного складу команди проєкту увійшли представники 10 країн – Нідерландів, України, Бельгії (Фламандська спільнота), Литви, Польщі, Норвегії, Австрії, Італії, Франції та Естонії, додатково долучилися представники Чехії та Ірландії. До складу Наглядової ради проєкту увійшли фахівці таких інституцій, як Європейський консорціум з акредитації у сфері вищої освіти (ECA), Європейська студентська спілка (ESU), Європейська асоціація університетів (EUA), Данське агентство вищої освіти та науки. Мета проєкту полягала у запровадженні автоматичного визнання кваліфікацій на європейському, національному та інституційному рівнях. Проєкт сприяв удосконаленню практик автоматичного визнання в центрах ENIC-NARIC та зміцненню зв'язків центрів із національними закладами вищої освіти.

Завдяки злагодженій роботі всієї команди, виконання проєкту I-AR високо оцінено Європейською Комісією (90 балів зі 100 можливих). Варто зазначити, що перебіг проєкту припав на час пандемії COVID-19

та повномасштабного вторгнення росії в Україну, що значно ускладнювало його реалізацію. Детально з результатами проєкту можна ознайомитися на [сайті Nuffic](#).

Проєкт AR-25

У попередньому номері дайджесту ми писали про участь ENIC Ukraine у проєкті AR-25, який триватиме до квітня 2025 року. Експертні групи проєкту, до яких увійшли представники 13 європейських країн, зосередилися на різних напрямках роботи – дослідження автоматичного визнання періодів навчання у старшій середній школі та фінальних шкільних документів, які учні отримують під час структурованої та неструктурованої мобільності; сприяння використанню інструменту самооцінки Spotlight, що дає змогу закладам вищої освіти оцінити відповідності їхніх процедур Лісабонській конвенції; сприяння використанню інструменту Micro-Evaluator – відкритого онлайн-інструменту, розробленого для ефективної оцінки мікрокваліфікацій; продовження наповнення таблиці кваліфікацій європейського простору вищої освіти (EHEA); продовження роботи над четвертою редакцією посібника з визнання кваліфікацій для закладів вищої освіти (EAR-HEI Manual).

У червні цього року на щорічній зустрічі представників мережі ENIC-NARIC було представлено проміжний звіт щодо досягнень проєктної команди. Після завершення проєкту AR-25 з усіма напрацюваннями та матеріалами можна буде ознайомитися на [сайті проєкту](#).

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ ТА ПРОЄКТИ

Позачергова сесія Глобальної Конвенції у UNESCO

7 березня 2024 року фахівці Міністерства освіти і науки України та ENIC Ukraine брали участь у позачерговій сесії Глобальної Конвенції про визнання кваліфікацій, що стосуються вищої освіти, яка проходила у Парижі. На сьогодні 28 країн ратифікували цю Конвенцію, яка на глобальному рівні визначає загальні принципи та процедури справедливого визнання, зокрема визнання формальної та інформальної освіти, освіти впродовж життя.

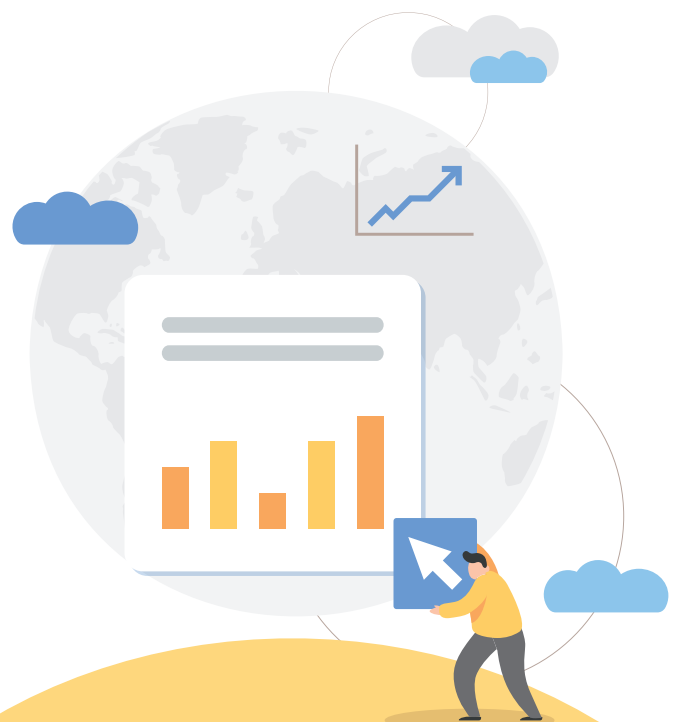
Під час зустрічі представники країн-учасниць Конвенції схвалили проміжну робочу програму, підготовлену робочою групою за підтримки Секретаріату Глобальної конвенції. Ця програма Конвенції діятиме до другої чергової сесії, що має відбутися в червні 2025 року. Робочу програму зосереджено на чотирьох основних сферах – розробці проєкту оперативних керівних принципів, які мають бути прийняті на другій черговій сесії міжурядової конференції; розробці проєкту рекомендації щодо зв'язку Конвенції з регіональними конвенціями про визнання кваліфікацій, що стосуються вищої освіти ("регіональні конвенції"), для проведення консультацій з комітетами цих регіональних конвенцій та ухвалення не пізніше, як до третьої чергової сесії Міжурядової конференції; дослідженні та діяльності з розвитку потенціалу; адвокаційній та комунікаційній діяльності.

Ознайомитися із текстом Глобальної конвенції, програмою роботи Секретаріату можна на [сайті UNESCO](#).

Підсумкова зустріч Болонської тематичної групи В (TPG B on LRC)

Наприкінці квітня у Римі відбулася 7-ма зустріч Болонської тематичної групи В (TPG B on LRC), у якій брали участь представники ENIC Ukraine.

Протягом зустрічі обговорили широке коло питань – регіональні конвенції з визнання кваліфікацій, автоматичне визнання кваліфікацій, наявні інструменти для визнання кваліфікацій біженців, що не підтверджені документально, національні мережі визнавачів, робочі звіти різних проєктів і болонської тематичної групи В тощо.

МІЖНАРОДНІ ПОДІЇ І ПРОЄКТИ

На зустрічі доповідачі наголошували на важливості дотримання прозорості під час процедури визнання, підвищенні якості вищої освіти, імплементації національних рамок кваліфікацій, покращенні міжрегіональної академічної мобільності та інтернаціоналізації вищої освіти.

У межах зустрічі експерти мали можливість подискутувати, обмінятися досвідом, ініціативами та практиками у сфері визнання як на національному, так і глобальному рівнях, оцінити спільну роботу визнавачів за останні роки: шлях від терміна "нострифікація" до терміна "визнання". Експерти відзначили, що все більше країн у своїй роботі використовують концепцію автоматичного визнання кваліфікацій.

Учасники мали можливість у менших групах обміркувати теми, що були предметом зустрічі, та надати своє бачення щодо пріоритетних напрямів подальшого розвитку процесу визнання кваліфікацій.

Семінар щодо діджиталізації у сфері освіти

Наступного дня після зустрічі Болонської тематичної групи В, 24 квітня, у Римі відбувся відкритий семінар, в якому брали участь представники італійських закладів вищої освіти, мережі ENIC-NARIC та різних європейських інституцій. Метою семінару було виявлення цілісного підходу до використання цифровізації для підтримки якості й ефективності процесу визнання відповідно до потреб і принципів

Болонського процесу – наявності централізованої системи управління даними, архівних даних проведених кейсів із визнання, оновлення баз даних.

У межах заходу презентовано освітню стратегію Ради Європи на 2024-2030 роки, яка спирається на три основні принципи – відновлення демократичної та громадянської місії освіти, підвищення соціальної відповідальності та сприйнятливості освіти, розвиток освіти через цифрову трансформацію на основі прав людини. Також було розглянуто питання щодо можливого регулювання використання штучного інтелекту в освіті. Італійськими колегами з центру CIMEA (ENIC Італії) представлено створені ними цифрові інструменти для підвищення прозорості процесу визнання – цифрова платформа підтвердження кваліфікацій на основі технології block chain (цифрова платформа DiploMe), бази даних кваліфікацій для підтримки процедури автоматичного визнання (ARDI – Automatic Recognition Database), внутрішня система управління інформацією (CIMEA Wiki), а також різноманітні тематичні публікації. З матеріалами зустрічі можна ознайомитись на [сайті Болонського процесу](#).

Фахівці ENIC Ukraine продовжують роботу в сфері міжнародної діяльності, обміну досвідом з іноземними партнерами з метою запозичення найкращих практик та інструментів процедури визнання задля поширення їх серед визнавачів України та учасників мережі UaReNet.

ПРОЄКТ UaReConnect

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

Уже вдруге ENIC Ukraine бере участь у грантовій програмі Ради Європи, спрямованій на підтримку країн, які не входять до Європейського Союзу. Тематикою тогорічного гранту було "Впровадження Лісабонської конвенції про визнання кваліфікацій – підтримка центрів ENIC". Цього року грантова програма присвячена підтримці студентів і боротьбі з шахрайством в освітній сфері. У межах цього гранту ENIC Ukraine реалізує проєкт UaReConnect, спрямований на об'єднання українського освітнього простору.

UaReConnect розрахований на таких стейкхолдерів – власників кваліфікацій, що походять із тимчасово окупованих територій України, представників закладів вищої освіти України, учасників всеукраїнської національної мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet, представників мережі ENIC-NARIC тощо.

Ідея проєкту полягає у наданні широкому колу зацікавлених осіб відомостей про українські кваліфікації – задля полегшення їхньої верифікації та визнання в інших країнах – та інформації про системи освіти тих країн, в яких зараз перебуває найбільше українців.

Команда ENIC Ukraine впевнена, що реалізація проєкту сприятиме адаптації власників українських освітніх документів у інших країнах і якісному та швидкому визнанню отриманих ними іноземних кваліфікацій після повернення в Україну.

У межах проєкту організовується низка заходів – онлайн-семінар для представників закладів вищої освіти

України, внутрішні тренінги для працівників ENIC Ukraine, конференція визнавачів національної мережі UaReNet, онлайн-семінар для представників мережі ENIC-NARIC щодо можливостей верифікації українських кваліфікацій, зокрема тих, що походять із тимчасово окупованих територій України. Також проєктом передбачено публікацію інформації про системи освіти різних країн світу, розвиток сторінки [LinkedIn](#) та [YouTube](#) каналу ENIC Ukraine, створення та розповсюдження інформаційних дайджестів, оновлення зразків освітніх документів на сайті [enic.in.ua](#) та поширення рекомендацій Ради Європи щодо протидії шахрайству в освітній сфері.

Частину заходів командою ENIC Ukraine вже реалізовано, про них ми розповідаємо у цьому дайджесті. Виконання проєкту триватиме до середини листопада 2024 року. Продовжуємо працювати!

ВНУТРІШНІЙ ТРЕНІНГ ВИЗНАВАЧІВ

ДЕНИС КОКІН,
старший фахівець ENIC Ukraine

23 лютого 2024 року за фінансової підтримки Ради Європи, у межах проєкту UaReConnect "Reconnecting Ukrainian Educational Area", було проведено черговий тренінг для фахівців відділу визнання іноземних кваліфікацій, присвячений системі освіти Ізраїлю та особливостям визнання кваліфікацій з Великобританії – Foundation Degree, Foundation Year та кваліфікації BTEC.

Тренінг мав теоретичну та практичну частини. Теоретичний матеріал був представлений цікавими презентаціями зі зразками іноземних освітніх документів з Ізраїлю та Великобританії, які підготували фахівці відділу визнання. Доповідачі відповіли на всі запитання колег, відбулася жвава дискусія між учасниками тренінгу.

Перша частина теоретичного тренінгу стосувалася системи освіти Ізраїлю, що має свої особливості, – країна не є членом Болонського процесу, не має Національної рамки кваліфікацій, між Україною та Ізраїлем не укладено двосторонньої угоди про взаємне визнання кваліфікацій. Старший фахівець Віталій Прудкий детально проаналізував рівні системи освіти Ізраїлю та зіставив їх з аналогічними рівнями освіти країн, що входять до Болонського процесу, зокрема й України. Також були розглянуті унікальні кваліфікації, притаманні лише системі освіти Держави Ізраїль, які не мають аналогів у системах освіти інших країн. Доповідач звернув увагу на значний вплив релігії на освіту в цій країні.

Друга теоретична частина тренінгу була присвячена системі освіти Великобританії. Учасники розглянули кваліфікації, притаманні країнам з англосаксонською моделлю освіти.

Окрім класичних сертифікатів середньої освіти, приділили увагу Foundation Year та Foundation Degree, а також кваліфікації BTEC – провайдера системи професійних кваліфікацій Великобританії. Старший фахівець Денис Кокін розповів про систему освіти країни, розглянув рамки кваліфікацій, що діють у цій країні, і визначив місце досліджуваних кваліфікацій в них.

Практична частина тренінгу торкалася застосування наданої теоретичної інформації. Фахівці відділу визнання розділились на групи й обговорили актуальні питання, які виникають у процесі визнання освітніх кваліфікацій з Ізраїлю та Великобританії, змодельювали можливі ситуації під час визнання в Україні тієї чи іншої кваліфікації.

Такі тренінги дають змогу визнавачам Центру не тільки обмінюватися інформацією, отримувати нові знання та практичні навички, які зможуть використовувати в роботі, а й допомагають формуванню дружньої команди, сприяють подальшому саморозвитку кожного її учасника.

ВНУТРІШНІЙ ТРЕНІНГ ДЛЯ ФАХІВЦІВ З ВЕРИФІКАЦІЇ ENIC Ukraine

ВІТА СОЛОШЕНКО,
начальник відділу верифікації
ENIC Ukraine

ЮЛІЯ ГОРБУНОВА,
старший фахівець
ENIC Ukraine

17 травня 2024 року в офісі ENIC Ukraine у межах проєкту UaReConnect "Reconnecting Ukrainian Educational Area", за фінансової підтримки Ради Європи відбувся внутрішній тренінг для фахівців відділу верифікації. Захід було присвячено виявленню можливих махінацій під час видачі українських освітніх документів, відповідно до **Рекомендації CM/Rec(2022)18 від 13 липня 2022 року** щодо боротьби з шахрайством у сфері освіти Ради Європи. До тренінгу долучилися 34 фахівця відділу верифікації документів про освіту ENIC Ukraine.

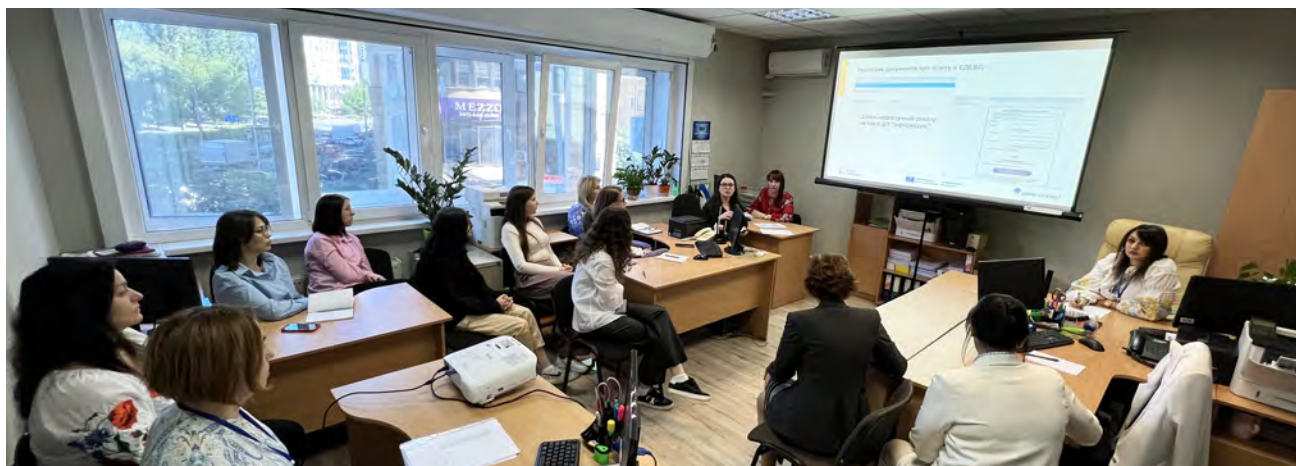
У першій частині заходу було розглянуто порядок перевірки дипломів й академічних довідок, виданих закладами вищої освіти України. Фахівці ENIC Ukraine обговорили можливості перевірки апостилів Міністерства освіти і науки України в електронних журналах, які є у відкритому доступі, та дослідили функціонал професійного доступу до бази даних освітніх документів ЄДЕБО.

Під час заходу учасники також дослідили зразки підроблених освітніх документів і

зразки українських освітніх документів, виданих із порушеннями та помилками, детально проаналізували результати перевірки у кожному випадку. Особливу увагу приділили документам про освіту, виданим закладами вищої освіти на тимчасово окупованих територіях, які не визнаються в Україні та в інших країнах світу, розглянули механізми визнання результатів навчання, отриманих на цих територіях.

Друга частина тренінгу була присвячена роботі з практичними кейсами у малих групах. Фахівці ENIC Ukraine розглянули зразки підробних та виданих з махінаціями документів про освіту, набули практичного досвіду у виявленні таких документів, розглянули алгоритм дій у таких випадках.

За відгуками фахівців, які брали участь у тренінгу, можна зробити висновок, що захід став корисним та доцільним, адже фахівці ENIC Ukraine зможуть ще ефективніше й оперативніше реагувати на випадки махінацій та підробки освітніх документів.

РОЗВИТОК МЕРЕЖІ UaReNet

ТЕТЯНА ЄВДОКИМЕНКО,
старший радник ENIC Ukraine

З лютого 2020 року в Україні працює Всеукраїнська мережа з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet (Ukrainian Recognition Network). Ні пандемія COVID-2019, ні повномасштабне вторгнення росії не стали перешкодою для Команди ENIC Ukraine у розвитку мережі UaReNet. Українська спільнота визнавачів продовжує поширювати культуру прозорого та доброчесного визнання, зміцнювати співпрацю, навчати й навчатися, обмінюватися досвідом і взірцевими практиками у визнанні.

Так, упродовж 2020-2023 років для визнавачів українських закладів вищої освіти, зокрема і учасників мережі UaReNet, були проведені вебінари на актуальні теми у сфері визнання: основи роботи з іноземними документами під час вступної кампанії, критерії оцінювання кваліфікацій згідно з міжнародними та національними нормативно-правовими актами, поняття "Суттєвої різниці" у процедурі визнання, впровадження практик автоматичного визнання тощо.

За результатами конкурсного відбору, в 2023 році ENIC Ukraine отримав грант від Ради Європи на реалізацію проекту UaReNext, спрямованого на розвиток мережі UaReNet. За фінансової підтримки Ради Європи задля отримання нових знань і напрацювання практичних навичок у визнанні відбулося два онлайн-семінари для визнавачів UaReNet і два тренінги для фахівців ENIC Ukraine. У межах проекту UaReNext проведено кампанію інформаційної підтримки мережі UaReNet, зокрема створена [web-сторінка](#)

всеукраїнської мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet.

На початку 2024 року ENIC Ukraine вдруге опинився серед переможців у грантовій програмі Ради Європи. Цьогоріч її фінансова підтримка спрямована на виконання проекту UaReConnect, метою якого є об'єднання українського освітнього простору, зокрема інформування про українські кваліфікації задля полегшення їхньої верифікації та визнання в інших країнах, надання українським визнавачам інформації про системи освіти тих країн, де зараз перебуває багато українців.

Стейкхолдерами UaReConnect є також учасники мережі UaReNet. Так, 18 квітня 2024 року відбулася II Конференція всеукраїнської національної мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet, яка, за оцінками учасників, отримала найвищі бали. У межах інформаційної кампанії задля протидії шахрайству в освітній сфері в усіх його проявах був зроблений переклад "Рекомендацій Ради Європи" щодо протидії шахрайству в сфері освіти українською мовою – він розміщений на web-сторінці мережі UaReNet.

Ваш заклад вищої освіти ще не доєднався до мережі UaReNet?

ENIC Ukraine запрошує до кола професіоналів-визнавачів!

Будьте кращими у визнанні разом з нашою спільнотою!

II КОНФЕРЕНЦІЯ UaReNet

АННА БАХЛУКОВА,
начальник відділу визнання ENIC Ukraine

Понад три роки тому Міністерство освіти і науки України та ENIC Ukraine підписали Меморандум про створення Всеукраїнської мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet (Ukrainian Recognition Network). Цій події була присвячена I Установча конференція мережі UaReNet, яка відбулася в Києві в березні 2020 р.

Заклади вищої освіти мали змогу доєднатися до мережі UaReNet шляхом підписання протоколу про приєднання до Меморандуму. Основною метою створення мережі UaReNet є об'єднання визнавачів усієї України задля розвитку та розбудови доброчесної процедури визнання освітніх кваліфікацій.

Вдруге учасники мережі UaReNet зібралися в офлайн-форматі лише 18 квітня 2024 року, оскільки COVID-19, а потім і повномасштабне вторгнення рф стали вагомою перешкодою для організації зустрічі такого формату. II Конференція всеукраїнської мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet відбулася за сприяння МОН України та фінансової підтримки Ради Європи, що здійснюється у межах проєкту UaReConnect "Reconnecting Ukrainian Educational Area". Для учасників, які не мали можливості доєднатися до роботи Конференції в офлайн-форматі, організатори забезпечили онлайн-трансляцію.

II Конференція визнавачів національної мережі UaReNet була присвячена обміну практиками визнання освітніх кваліфікацій, розгляду методики та підсумкам

моніторингу рішень ЗВО як компетентних органів із визнання, обговоренню концепцій автоматичного визнання та суттєвої різниці понять "доступу" та "допуску" до програм вищої освіти.

Роботу Конференції відкрила директор ENIC Ukraine Вікторія Сергієнко. Пані Вікторія зазначила, що кількість ЗВО, які самостійно здійснюють процедуру визнання, поступово збільшується. Так, якщо у 2019 році кількість кейсів із визнання свідоцтв, зареєстрованих закладами освіти вищими самостійно, становила 10%, то в минулому році заклади освіти самостійно здійснили процедуру визнання в 50% випадків. Директор ENIC Ukraine розповіла, яку участь у реєстрації рішень закладів освіти бере Центр: "Щоденно наші спеціалісти надають рекомендації Комісіям ЗВО з визнання іноземних кваліфікацій, здійснюють інформаційно-технічний супровід реєстрації виданих закладами вищої освіти свідоцтв про визнання та регулярно передають інформацію про зареєстровані свідоцтва до відповідного реєстру ЄДЕБО".

II КОНФЕРЕНЦІЯ UaReNet

Учасників Конференції привітав заступник Міністра освіти і науки України Михайло Винницький. Він закликав учасників заходу пам'ятати про важливість людиноцентричного підходу до процедури визнання, яка має підпорядковуватися відповідним правилам, але, водночас, бути гнучкою, – змінюватися відповідно до сучасних тенденцій. Заступник Міністра підкреслив, що довіра учасників освітнього процесу до процедури визнання позначається на довірі до її якості та освітнього процесу в цілому. Пан Михайло підкреслив, що дотримання європейських стандартів якості освіти забезпечить конкурентоздатність української системи освіти у світі.

До учасників Конференції в онлайн-форматі звернулися іноземні партнери ENIC Ukraine – керівник відділу освіти Ради Європи Віллано Кіріазі та президент мережі ENIC-NARIC К'яра Фінокетті. Віллано Кіріазі висловив слова підтримки українському народові, а також зазначив, що пишається підтримкою Ради Європи українського проєкту "Мережа UaReNet", який надав всебічну підтримку не тільки українським, а й іноземним визнавачам. К'яра Фінокетті висловила вдячність ENIC Ukraine та підкреслила важливість проєкту UaReNet для міжнародної мережі ENIC-NARIC. "Хочу зробити висновок, що UaReNet є прикладом спільноти особистостей, освітніх інституцій, які працюють у сфері якісного визнання", – зазначила пані К'яра Фінокетті.

До учасників Конференції з промовами також звернулися почесні гості з Міністерства освіти і науки України, зокрема генеральна директорка директорату міжнародної співпраці Альбіна Цятковська, державний експерт директорату фахової передвищої, вищої освіти Віталій Носок. Слово на заході брали керівник відділу зв'язків з громадськістю та міжнародного співробітництва НАЗЯВО Максим Фоломєєв, перший заступник голови ДСЯО України Олександр Якименко та директорка УДЦМО Олена Шаповалова.

Заступник директора ENIC Ukraine Наталія Науменко в межах Конференції представила методику моніторингу рішень ЗВО про визнання іноземних освітніх кваліфікацій і ТОП-10 ЗВО, найкращих у визнанні за 2023 рік.

Аналітичний звіт про результати роботи ЗВО як компетентного органу з визнання представила Юлія Гавриленко, радник ENIC Ukraine. Пані Юлія детально ознайомила учасників із факторами, які впливають на якість процедури визнання, навела приклади найчастіших помилок у визнанні.

У Конференції брали участь як спікери фахівці з визнання ЗВО, зокрема, провідний спеціаліст ННЦ по роботі з іноземними студентами Західноукраїнського національного університету Тетяна Янкова, провідний фахівець Центру по роботі з іноземцями Київського університету технологій та дизайну Світлана Бебко, начальник відділу організації роботи з іноземними студентами Національного університету "Одеська політехніка" Олексій Хумаров.

II КОНФЕРЕНЦІЯ UaReNet

Тетяна Янкова поділилася досвідом роботи з іноземними документами Словацької Республіки, особливостями визнання освітніх кваліфікацій, які походять із США та ДР Конго. Світлана Бєбко презентувала систему освіти Республіки Еквадор і Республіки Албанія. Олексій Хумаров розповів присутнім про особливості роботи визнавача й поділився практичним досвідом у визнанні документів про освіту.

Наприкінці заходу учасники Конференції взяли участь у практикумах і обговорили концепції автоматичного визнання та проблему суттєвої різниці, понять "доступ" та "допуск" до програм вищої освіти. Під час практикумів фахівці ЗВО визначили моделі автоматичного визнання та розглянули їхнє практичне застосування. У ході дискусій визнавачі обмінялися думками щодо елементів

кваліфікацій, які можуть вплинути на суттєву різницю під час визнання, розглянули, в яких випадках власник іноземної кваліфікації може продовжити навчання, та які елементи визнання не вважаються суттєвою різницею. Учасники Конференції детально ознайомилися з відмінностями між поняттями "доступ" та "допуск", з'ясували, чому фахівцю з визнання важливо розрізняти ці поняття.

Команда ENIC Ukraine висловлює вдячність всім учасникам II Конференції мережі UaReNet та запрошує заклади вищої освіти доєднатися до нашої спільноти визнавачів!

Доєднатися до мережі UaReNet

Матеріали II Конференції мережі UaReNet

Відеозапис II Конференції мережі UaReNet

МОНІТОРИНГ РІШЕНЬ ЗВО ПРО ВИЗНАННЯ ТА ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИ ЗА 2023 РІК

НАТАЛІЯ НАУМЕНКО,
заступник директора ENIC Ukraine

Моніторинг рішень ЗВО про визнання іноземних документів про освіту було запроваджено майже одночасно з наданням закладам вищої освіти права самостійно ухвалювати рішення про визнання для своїх студентів і викладачів. Такий моніторинг передбачено порядками визнання іноземних документів про освіту (**Наказ МОН від 05.05.2015 № 504**), які визначили ЗВО як компетентні органи з визнання, а також встановили єдині принципи і правила здійснення процедури та запровадили єдину систему реєстрації рішень про визнання для всіх компетентних органів.

Моніторинг здійснюється відповідальним структурним підрозділом МОН із залученням ENIC Ukraine. Під час моніторингу ENIC Ukraine може перевіряти

інформацію, подану закладом вищої освіти для реєстрації Свідоцтва в єдиній системі обліку. За необхідності можуть надсилатися додаткові запити до офіційних установ України та інших країн.

Якщо в результаті моніторингу виявлено невідповідність рішення закладу вищої освіти вимогам порядків визнання або іншим актам міжнародного та національного законодавства, спеціалісти ENIC Ukraine повідомляють про це Комісії ЗВО. У такому разі рішення про визнання може бути доопрацьоване Комісією ЗВО. А в разі неможливості виправлення помилок під час ухвалення такого рішення воно має бути скасоване Комісією ЗВО, а з 2022 року скасувати таке рішення може також і Міністерство освіти і науки України. Документ про результати процедури визнання у такому випадку втрачає чинність і анулюється.

БЛОК-СХЕМА ПРОЦЕСУ МОНІТОРИНГУ

МОНІТОРИНГ РІШЕНЬ ЗВО ПРО ВИЗНАННЯ ТА ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИ ЗА 2023 РІК

ТОП-10 ЗВО, кращих у визнанні освітніх кваліфікацій у 2023 році

№	Назва ЗВО	Інтегральний показник якості визнання (К)
1	Приватний вищий навчальний заклад Університет новітніх технологій	48,00
2	Приватний вищий навчальний заклад "Харківський міжнародний медичний університет"	21,00
3	Університет економіки та права "КРОК"	11,25
4	Київський національний університет технологій та дизайну	8,78
5	Західноукраїнський національний університет	7,95
6	Товариство з обмеженою відповідальністю "Харківський університет"	5,00
7	Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"	4,92
8	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	4,76
9	Український державний університет залізничного транспорту	4,36
10	ПВНЗ "Європейський університет"	4,18

Моніторинг рішень ЗВО про визнання здійснюється спеціалістами ENIC Ukraine постійно. Інформація аналізується в момент надходження заявки ЗВО на реєстрацію Свідоцтва про визнання.

У 2024 році ENIC Ukraine було розроблено **Методику** здійснення моніторингу рішень закладів вищої освіти про визнання іноземних документів про освіту та представлено ТОП-10 ЗВО, кращих у визнанні іноземних освітніх кваліфікацій за результатами моніторингу в 2023 році. Це стало можливим, завдячуючи фінансуванню Радою Європи проекту UaReConnect, який здійснюється Центром протягом 2024 року.

Методика є першою спробою формалізації правил і критеріїв, за якими здійснюється моніторинг, необхідною для спільного

розуміння процесу всіма стейкхолдерами. Методика спирається на об'єктивні статистичні дані в системі обліку рішень про визнання. Вона має кілька застережень і поки що не враховує деякі фактори, наприклад, кількість ітерацій для доопрацювання заявок, складність і однотипність або різноманітність заявок ЗВО, вчасність здійснення процедури та деякі інші. Тому в майбутньому Методика буде удосконалюватися для збільшення факторів і підвищення чутливості до значущих параметрів. Запрошуємо всі зацікавлені сторони ознайомитися з **Методикою** та сформулювати свої пропозиції до неї.

ВСТУПНА КАМПАНІЯ В УКРАЇНІ

ВІТА СОЛОШЕНКО,
начальник відділу верифікації ENIC Ukraine

Завершується черговий навчальний рік у надскладних умовах воєнного стану. Цьогоріч навчання в закладах середньої освіти тривало до 28 червня, випускники отримали свідоцтва про здобуття середньої освіти, й перед ними стоїть нелегке завдання вибору майбутньої професії, справи життя. Перед тим, як подати заяву до омріяного вишу, рекомендуємо перевірити на сайті цього закладу освіти наявність ліцензії Міністерства освіти і науки України на провадження освітньої діяльності й акредитації освітньої програми, оскільки саме це є гарантією отримання в майбутньому документа про освіту встановленого державою зразка.

Міністерство освіти і науки України затвердило Порядки прийому на навчання для здобуття вищої та фахової передвищої освіти у 2024 році, які визначають основні принципи та процедури, якими керуватимуться заклади освіти під час організації прийому вступників. Вступна кампанія складатиметься з кількох етапів, зокрема реєстрації заяв, конкурсного відбору та зарахування на навчання. Кожен з цих етапів має визначені строки та, як і в минулі роки, відбуватиметься за допомогою особистих електронних кабінетів вступників, реєстрація яких розпочалася 25 червня для бажаючих вступити до закладів фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти, а з 1 липня – для тих, хто бажає вступити до закладів вищої освіти, та триватиме до 31 жовтня 2024 року.

Вища освіта

Конкурсний відбір для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) здійснюється за результатами національного

мультипредметного тесту (НМТ) або зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), з можливим додатковим використанням результатів єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ) на вибір вступника, матурального іспиту для громадян Республіки Польща, творчого конкурсу, співбесіди, вступного іспиту для іноземців, розгляду мотиваційних листів.

Для здобуття ступеня магістра конкурсний відбір для вступу на навчання здійснюється за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ), єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ), єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), фахового іспиту, співбесіди, вступного іспиту для іноземців, розгляду мотиваційних листів.

Зміни вступної кампанії порівняно зі вступною кампанією у 2023 році:

- зменшено до п'ятнадцяти загальну кількість заяв, яку вступники зможуть подати: п'ять з них – на бюджет, до десяти – на контракт;
- конкурсний відбір для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) на основі повної (профільної) загальної середньої освіти (ПЗСО) або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра (НРК5) конкурсний відбір здійснюється за результатами ЗНО 2021 року та/або вступних випробувань 2022-2024 років;
- НМТ складається з чотирьох навчальних предметів: трьох основного блоку (українська мова, математика, історія України) та одного предмета на вибір вступника;

ВСТУПНА КАМПАНІЯ В УКРАЇНІ

- з 2024 року не проводиться набір вступників для здобуття ступеня вищої освіти молодшого бакалавра;
- вступники до закладів вищої освіти на творчі спеціальності обов'язково складатимуть НМТ, а також проходитимуть творчий конкурс. Безумовно, творчий конкурс є ключовим критерієм для вступу на мистецькі спеціальності та має найбільший вплив на конкурсний бал вступника – 60%, натомість результати НМТ відіграватимуть меншу роль у формуванні вступного балу – по 10% конкурсного балу за кожний предмет, як роз'яснив МОН;
- конкурсний бал для вступу на основі ПЗСО або НРК5 не може бути меншим, ніж 150 балів для спеціальностей галузей знань "Право", "Публічне управління та адміністрування", "Міжнародні відносини", спеціальностей "Стоматологія", "Медицина", "Фармація, промислова фармація", "Педіатрія" галузі знань "Охорона здоров'я";
- для конкурсного відбору на бакалаврські програми на основі НРК5 за спеціальностями галузей знань "Управління та адміністрування", "Аграрні науки та продовольство", "Публічне управління та адміністрування", спеціальностей "Менеджмент соціокультурної діяльності", "Економіка" за бажанням вступників додатково зараховується бал ЄФВВ;
- для вступників до магістратури низки спеціальностей будуть враховуватися результати ЄДКІ;
- заборонений позаконкурсний вступ, зокрема і на контракт, за всіма спеціальностями й рівнями вищої освіти, на виконання вимоги Державної антикорупційної програми, затвердженої Урядом у 2023 році.

Фахова передвища освіта

Як і торік, вступити в коледжі можуть випускники 9 та 11 класів. Також стати студентом можна на основі інших освітніх ступенів для здобуття освіти за іншою спеціальністю. Вступати до коледжів на бюджет можна буде за результатами співбесіди, а на контракт – за результатами розгляду мотиваційних листів. Вступники на творчі та спортивні спеціальності замість співбесіди мають пройти творчий конкурс у закладах фахової передвищої освіти, у яких планують навчатися. Замість співбесіди вступники зможуть також за власним бажанням подати результати НМТ 2022-2024 років або ЗНО 2021 року.

Порівняно зі вступною кампанією у 2023 році є деякі зміни, зокрема:

- вступники можуть подати в сукупності до п'ятнадцяти заяв за всіма джерелами фінансування, до п'яти з них – на бюджет;
- підготовка іноземців й осіб без громадянства здійснюватиметься в межах ліцензованих обсягів за спеціальностями за результатами процедури ліцензування для цього виду діяльності.

Графіки та місця проведення тестів із міркувань безпеки не оприлюднюватимуть. Дата, час і місце проведення НМТ буде вказана у запрошенні на НМТ, яке можна завантажити зі свого персонального кабінету. Всі тимчасові екзаменаційні центри для проведення НМТ мають укриття.

Бажаємо успіхів під час вступу!

ТЕНДЕНЦІЇ У СФЕРІ ВИЗНАННЯ. ПІДСУМКИ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

ВІТАЛІЙ ПРУДКИЙ,
старший фахівець ENIC Ukraine

В умовах постійних змін у системах освіти країн світу визнавачі освітніх кваліфікацій ЄПВО постають перед новими викликами. Зростання кількості збройних конфліктів у світі створило нову хвилю міграції. На додачу до непростої ситуації з визнанням освітніх кваліфікацій біженців країн третього світу, для держав ЄПВО питання українських громадян, які отримали тимчасовий захист, є одним із головних на порядку денному.

Лише за перший квартал 2024 року країни ЄС видали 197 585 рішень про надання тимчасового захисту особам, які покинули Україну через агресію з боку росії ([детальніше](#)). Основними категоріями є жінки та діти, які бажають працевлаштуватися або продовжити навчання в закладах середньої чи вищої освіти. Відтак зростає необхідність у пошуку нових рішень для прискорення процесів роботи з біженцями, людьми, які отримали тимчасовий захист, і тимчасово переміщеними особами.

В Австрії надають безоплатну консультацію з визнання різними мовами. Для визнання потрібно надати повний пакет документів, але для українців можуть зробити винятки. Польща пропонує дві системи, які пришвидшують процедуру визнання, – "Кваліфікатор" і "Сирена". За їхньою допомогою можна швидко перевірити освітні документи на відповідність рівням кваліфікацій. Отримані результати можна завантажити й роздрукувати. Проте результат перевірки не є юридично зобов'язальним. Ці відомості були представлені в межах вебінару "Визнання кваліфікацій громадян третіх країн" від 29.04.2024 року.

На вебінарі "Сприяння партнерству у вищій освіті для визнання біженців" від 21.05.2024 року представник від Угорщини зазначив, що через мовні бар'єри українські учні надають перевагу дистанційному навчанню в українській школі з подальшим отриманням свідоцтва про повну загальну середню освіту в Україні.

Натомість представниця ENIC Франції зазначила, що українські діти активно залучаються до навчання у французьких школах, оскільки знання французької мови не є вимогою. Учні направляють у спеціальні класи для іноземців відповідно до їхнього віку, де вони зможуть отримати базові знання мови, освоїти предмети, які не вимагають глибоких знань мови. Таке навчання може тривати протягом двох класів, після чого вони зможуть вивчати предмети з точних наук, наприклад, математику. Такий підхід позитивно сприймається українськими учнями й вони активно залучаються до навчання в школах Франції.

Також питання щодо документів про освіту українських біженців підіймалося в межах онлайн-консультації з представниками ЗВО країн ЄПВО "Автоматичне визнання кваліфікацій, принципи, політики та практики" від 15.03.2024 року. Представник ENIC Болгарії позитивно відзначив доступність і зручність українських державних реєстрів, що значно спрощує процедуру визнання. Натомість представник одного з польських ЗВО зазначив, що виникають труднощі під час роботи з документами про освіту, виданими в УРСР, або в 90-ті роки – в Україні, оскільки їхня перевірка вимагає значних витрат часу.

ТЕНДЕНЦІЇ У СФЕРІ ВИЗНАННЯ. ПІДСУМКИ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

Поряд із практичними підходами до визнання іноземних кваліфікацій у межах ЄПВО також активно розвиваються і концептуальні рішення. Концепція автоматичного визнання (АВ) передбачає визнання освітньої кваліфікації на одному рівні будь-де в країнах ЄПВО. Наприклад, "бакалавр" = "бакалавр". Слід зауважити, що концепція АВ не звільняє власника освітньої кваліфікації від проходження перевірки статусу освітньої установи та підтвердження автентичності освітнього документа. Результатом АВ є автоматичне право власника освітньої кваліфікації стати абітурієнтом. Концепція АВ може стати корисним інструментом, який може пришвидшити прийняття рішення щодо встановлення еквівалентності між іноземною кваліфікацією та аналогічною кваліфікацією в Україні.

У межах дослідження, проведеного Радою Європи, було проведено опитування представників закладів вищої освіти ЄПВО щодо обізнаності в концепції АВ. 45% респондентів повідомили, що не отримували від компетентних державних органів інформацію щодо концепції АВ. Близько 15% із опитуваних представників ЗВО повідомили, що досліджували на базі свого ЗВО концепцію АВ, 50% приділили дослідженню мало уваги, 35% не досліджували АВ взагалі. Близько 85% респондентів повідомили, що не мають інституційного визначення поняття автоматичного визнання ([детальніше](#)). Також представники закладів вищої освіти ЄПВО в опитуванні визначили ключові виклики, які постають у ході впровадження концепції автоматичного визнання: мовні бар'єри, перевірка автентичності, система якості освіти в інших країнах, особливості

національних систем освіти, брак інформації та інструкцій.

Наслідуючи найкращі практики, в українському законодавстві у 2022 році вперше було закріплено поняття "автоматичне визнання" та визначено критерії АВ ([детальніше](#)).

Іншою концепцією, яка активно розвивається в межах ЄПВО, є концепція "Навчання впродовж життя" (LLL). 6 червня 2023 року відбулася друга онлайн-бесіда про академічне визнання, організована африканською підгрупою Координаційної групи з глобального політичного діалогу Болонської дослідницької групи ЄПВО ([детальніше](#)), де в межах концепції LLL розглядалась можливість формалізації визнання мікрокваліфікацій (англ. micro-credentials): професійних тренінгів і короткострокового навчання. На зустрічі було запропоновано створити застосунок "гаманець мікрокваліфікацій" ([детальніше про "мікрокваліфікації"](#)).

Також мають місце технологічні інновації, які дедалі частіше впроваджуються в практиках проведення процедури визнання. ENIC Італії заявив про впровадження штучного інтелекту в процесах визнання ([детальніше](#)).

Підбиваючи підсумки, відзначимо: в межах відвіданих вебінарів можна визначити такі ключові тенденції у сфері визнання: розвиток практичних підходів щодо роботи з біженцями та громадянами, які отримали тимчасовий захист, концептуальні підходи (мікрокваліфікації в межах концепції навчання впродовж життя, концепцію автоматичного визнання), технологічні підходи (впровадження штучного інтелекту).

СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КООРДИНАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ ЄРК

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

З метою гармонізації Національної рамки кваліфікацій (НРК) з аналогічними міжнародними документами 17 березня 2023 року рішенням Національного агентства кваліфікацій було створено Національний координаційний центр Європейської рамки кваліфікацій (ЄРК) для навчання впродовж життя в Україні.

Головними завданнями Національного координаційного центру ЄРК є сприяння міжнародному співробітництву в сфері кваліфікацій; сприяння участі зацікавлених сторін у порівнянні та використанні кваліфікацій на європейському рівні відповідно до національного законодавства й практики; забезпечення доступу до інформації та керівних принципів (рекомендацій) для зацікавлених сторін про те, як національні кваліфікації співвідносяться з Європейською рамкою кваліфікацій через національні системи кваліфікацій для навчання впродовж життя через національні рамки чи системи кваліфікацій.

Створення Національного координаційного центру ЄРК є однією зі сходинок на шляху інтеграції України до європейського освітнього та професійного простору. Робота Центру сприятиме діалогу між національними та міжнародними зацікавленими сторонами, розумінню систем освіти та систем професійних кваліфікацій інших країн, коректному та якісному порівнянню національних кваліфікацій з кваліфікаціями різних країн Європи.

Зіставлення Національної рамки кваліфікацій з Європейською рамкою кваліфікацій для навчання впродовж життя

сприятиме академічній мобільності, навчанню впродовж життя та підвищенню якості освіти. Зараз в Україні триває робота над зіставленням Національної рамки кваліфікацій з Європейською рамкою кваліфікацій для навчання впродовж життя. Можливими стейкхолдерами такого зіставлення можуть бути студенти, представники закладів вищої освіти, роботодавці, особи, що шукають роботу, агентства якості освіти, представники центрів ENIC-NARIC тощо.

Детальніше з результатами роботи та новинами можна ознайомитись на [сайті НКЦ ЄРК](#).

Нагадуємо, що Національна рамка кваліфікацій України була імplementована у 2011 році та містила 10 рівнів. У 2020 році її структура була переглянута та скорочена до 8 рівнів – задля узгодження з Європейською рамкою кваліфікацій для навчання впродовж життя.

ENIC Ukraine У СОЦМЕРЕЖАХ

НІНА КОЗИНА,
фахівець ENIC Ukraine

Завдяки перемозі пропозиції ENIC Ukraine у грантовій програмі "Learners First – Support for the ENIC Centres", за фінансової підтримки Ради Європи цього року ми працюємо над втіленням проєкту UaReConnect "Reconnecting Ukrainian Educational Area". Підтримка присутності ENIC Ukraine у соцмережах – це частинка цього проєкту, яка виконується відповідно до його дорожньої карти, затвердженої Радою Європи.

Відео визначних подій ENIC Ukraine в YouTube

3 липня 2023 року на [YouTube](#) створена сторінка ENIC Ukraine. На платформі можна ознайомитися зі стислою інформацією про діяльність Центру та з відеозаписами семінарів, вебінарів і конференцій, що були організовані командою ENIC Ukraine.

Наша мережа професійних контактів у LinkedIn

3 березня 2024 року команда ENIC Ukraine веде сторінку Центру в мережі [LinkedIn](#). На цій сторінці ми поширюємо інформацію про діяльність Центру, визнання іноземних кваліфікацій та верифікацію українських документів про освіту, а також про конференції, семінари та тренінги, які проводить наша команда, або ті, до яких вона долучається.

На сторінках LinkedIn команда ENIC Ukraine надає головні факти про всеукраїнську національну мережу з визнання іноземних освітніх кваліфікацій UaReNet (Ukrainian Recognition Network), історію її створення та розвитку, а також відстежує значущі події, що відбуваються у сфері освіти нашої країни та за кордоном.

Зараз сторінка ENIC Ukraine має майже 245 підписників, але ми активно розвиваємо цю мережу і сподіваємось на зростання нашої аудиторії.

Запрошуємо всіх причетних до сфери освіти й академічної мобільності відвідати сторінку ENIC Ukraine у [LinkedIn](#), стежити за подіями, ставити вподобайки, репостити дописи, а також переглядати записи заходів ENIC Ukraine у [YouTube](#).

ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ ЗА КОРДОНОМ. ПРАКТИКА НІМЕЧЧИНИ ТА МОЛДОВИ

ТЕТЯНА ВАГІНА,
старший радник ENIC Ukraine

ВІКТОРІЯ ЛИТВИН,
радник ENIC Ukraine

Ми продовжуємо досліджувати процедуру визнання в інших країнах, отож, у цьому номері дайджесту розглянемо практику визнання іноземних кваліфікацій у Федеративній Республіці Німеччина та Республіці Молдова.

ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛІКА НІМЕЧЧИНА

Інформацію надано Центральним управлінням іноземної освіти (ZAB).

1 **До яких компетентних органів може звернутися заявник для визнання своїх документів з метою продовження навчання та працевлаштування?**

У федеративній системі Німеччини немає центрального органу, відповідального за визнання іноземних кваліфікацій. Натомість, різні компетентні органи здійснюють процедуру визнання залежно від іноземної кваліфікації та мети визнання.

Задля продовження навчання

Інформацію про вимоги до вступу, процедуру подання документів, необхідні документи та терміни розгляду заявок щодо вступу на певний курс навчання можна знайти на сторінці німецького закладу вищої освіти.

Працевлаштування за регульованою професією в Німеччині

До регульованих професій у Німеччині належать, наприклад, лікарі, вчителі, соціальні працівники, інженери, архітектори. Якщо особа має намір працювати за регульованою професією в Німеччині, її кваліфікація має бути офіційно визнана. Чи регулюється

професія в Німеччині та до кого звернутися для офіційного визнання іноземної кваліфікації, можна дізнатися на [порталі](#) визнання німецького уряду.

Працевлаштування за нерегульованою професією в Німеччині

Для кваліфікацій вищої освіти, які ведуть до нерегульованих професій, Центральне управління іноземної освіти в Німеччині (ZAB - Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen) може видати документ про оцінку диплома про вищу освіту (Statement of Comparability). Оцінка іноземного диплома про вищу освіту – це офіційний документ ZAB, який засвідчує відповідність іноземної кваліфікації певному освітньому рівню в Німеччині. Його можна використовувати як доказ академічної кваліфікації в державних установах Німеччини, посольствах та надавати роботодавцям.

Додаткову інформацію можна знайти на [веб-сайті ZAB](#). Сайт доступний німецькою, англійською та українською мовами.

2 **Які існують способи подачі документів до компетентних органів?**

Власники іноземних дипломів про вищу освіту можуть подати свої заявки онлайн на [веб-сайті ZAB](#). Інформацію про порядок звернення до інших компетентних органів можна знайти на їхніх сайтах.

3 **Який термін процедури визнання?**

Час обробки заяви для отримання документа про оцінку диплома про вищу освіту зазвичай становить 3 місяці. Якщо кількість заявок збільшиться, звичайний час обробки може бути змінено.

ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ ЗА КОРДОНОМ. ПРАКТИКА НІМЕЧЧИНИ ТА МОЛДОВИ

4 Чи може кваліфікація бути визнаною, якщо освітній документ втрачено?

Якщо власник освітнього документа є біженцем і не може подати всі документи, він все одно може подати заявку на отримання документа про оцінку диплома про вищу освіту. За таких обставин ZAB може вимагати додаткові документи, наприклад, виписку з української бази даних ЄДЕБО або довідку університету із зазначенням форми та/або тривалості навчання. Однак, в особливих випадках, коли важливу інформацію, необхідну для оцінки кваліфікації, неможливо зібрати, документ про оцінку диплома про вищу освіту не видається.

5 Чи потрібно власнику кваліфікації подавати додаткові документи (крім диплома та додатка до диплома) – довідки, трудові договори, сертифікати про знання мови тощо?

Попереднє ознайомлення з інформацією на [веб-сайті ZAB](#) допоможе з'ясувати, чи взагалі можливе оцінювання певного ступеня вищої освіти. Він також містить перелік усіх документів, необхідних для оцінки.

Залежно від ситуації можуть знадобитися додаткові документи. Наприклад, підтвердження зміни імені або трудовий договір, якщо документ про оцінку диплома про вищу освіту необхідний для блакитної карти ЄС (EU Blue Card).

6 Чи необхідно під час процедури визнання надавати документи про освіту, що підтверджують попередню освіту?

Перелік необхідних документів, які подаються для оцінки українських дипломів, включає свідоцтво про закінчення середньої школи разом з документацією про попередні університетські ступені.

РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА

Інформацію надано Тетяною Герштегою, начальником відділу НРК Міністерства освіти та досліджень Республіки Молдова.

1 До яких компетентних органів може звертатися заявник для визнання своїх документів з метою продовження навчання та працевлаштування?

Міністерство освіти та досліджень (МОД) є компетентним органом із визнання документів про освіту та кваліфікацій, що надаються з метою продовження навчання або працевлаштування в Республіці Молдова. Однак у період вступу, задля полегшення доступу до продовження освіти в Молдові, власникам кваліфікацій, отриманих за кордоном, МОД делегувало закладам професійно-технічної та вищої освіти, а також галузевим місцевим органам у сфері освіти право визнавати документи про освіту, видані державами, які підписали Лісабонську Конвенцію. Таким чином, у період вступу власники відповідних кваліфікацій звертаються безпосередньо до вищезазначених установ.

Важливо зазначити, що сертифікати з визнання та еквівалентності, видані МОД для кваліфікацій, що дають доступ

ВИЗНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ ЗА КОРДОНОМ. ПРАКТИКА НІМЕЧЧИНИ ТА МОЛДОВИ

до регульованих професій, таких, як лікар, стоматолог, фармацевт, медсестра, акушерка, ветеринарний лікар і архітектор, передбачають визнання кваліфікації та академічних прав власника. Право на вільну практику на території Молдови власникам вищезгаданих кваліфікацій надаються галузевими компетентними органами або професійними організаціями Республіки Молдова, до яких слід звернутися після визнання кваліфікації у МОД.

2 **Які існують способи подачі документів до компетентних органів?**

Заявки з необхідними документами можуть подаватися особисто або звичайною поштою власником, родичем першого ступеня споріднення чи уповноваженою особою – на підставі нотаріальної довіреності або, якщо власником є іноземний студент, закладом освіти.

3 **Який термін процедури визнання?**

Термін розгляду заяви становить до 30 робочих днів з дати реєстрації повного досьє у МОД.

4 **Чи може кваліфікація бути визнаною, якщо освітній документ втрачено?**

У випадках, коли заявник має статус претендента на прихисток, біженця або особу, яка перебуває в ситуації, подібної до статусу біженця, МОД проводить консультацію з метою подання заяви на отримання Європейського кваліфікаційного паспорта для біженців (EQPR – European Qualification Passport for Refugees).

5 **Чи потрібно власнику кваліфікації подавати додаткові документи (крім диплома та додатка до диплома) – довідки, трудові договори, сертифікати про знання мови тощо?**

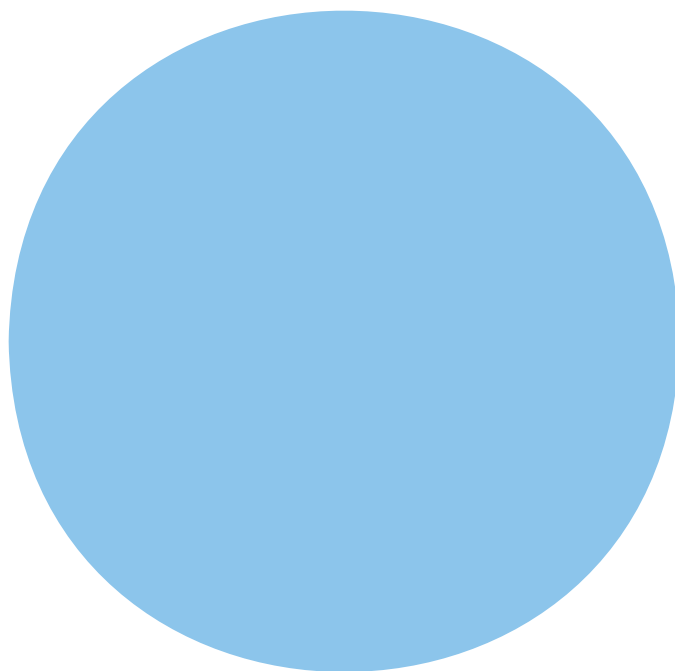
У разі визнання кваліфікацій, що дають доступ до професій, регульованих на міжнародному рівні, – лікар, стоматолог, фармацевт, медсестра, акушерка, ветеринарний лікар і архітектор, МОД просить заявників надати додаткові документи, наприклад, аналітичні програми та, за наявності, – трудову книжку.

6 **Чи необхідно під час процедури визнання надавати документи про освіту, що підтверджують попередню освіту?**

У переліку документів, що надаються на процедуру визнання, міститься документ про попередню освіту. Документ, що підтверджує попередню освіту, має певну роль при оцінюванні еквівалентності кваліфікацій, наприклад, допомагає зрозуміти, чому в певних ситуаціях термін навчання менший за нормативний, чи були дотримані вимоги для вступу, інформує про форму навчання, його результати, рівень освіти – відповідно до Національної рамки кваліфікації тощо. Невідповідність цих документів нормативним вимогам для вступу на відповідну кваліфікацію може вплинути на рішення про визнання. Академічні права документа про попередню освіту в цьому випадку не підтверджуються.

**СТВОРЮЄМО МАЙБУТНЄ
РАЗОМ!**

Ваш ENIC Ukraine

Національний інформаційний центр академічної мобільності (ENIC Ukraine)

ДП "Інформаційно-іміджевий центр" Міністерства освіти і науки України

Адреса: 25, вул. В'ячеслава Чорновола, м. Київ, 01135

Телефон/факс: +38 044 484 64 25

E-mail: news@enic.in.ua

www.enic.in.ua

www.naric.in.ua

www.apostille.in.ua

@Enic Ukraine

@EnicUkraine

Над Дайджестом працювали:

Керівник проєкту: В. Сергієнко

Загальна редакція: Н. Наumenко

Випусковий редактор: Т. Євдокименко

Авторський колектив: В. Сергієнко, Т. Вагіна, Д. Кокін, В. Солошенко, Ю. Горбунова,
Т. Євдокименко, А. Бахлукова, Н. Наumenко, В. Прудкий, Н. Козіна, В. Литвин

Дизайн: Є. Макаревич

Розповсюдження: Г. Веселова

© ДП "Інформаційно-іміджевий центр", 2024

Підготовлено Центром ENIC Ukraine для використання у своїй діяльності.

This document has been produced with the financial assistance of the Council of Europe. The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the Council of Europe.

With funding from
the Council of Europe

За фінансування
Ради Європи

Цей документ було створено за фінансової підтримки Ради Європи. Точка зору, висловлена в ньому, ні в якому разі не може вважатися офіційною думкою Ради Європи.

